

ONÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оқу бағдарламасы	28 беттің 1 беті

**Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі
«Оңтүстік Қазақстан Медицина Академиясы» АҚ жаңындағы
медицина колледжі**

МОДУЛЬДІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Пәннің атауы: «Анатомия, физиология және патология»

Мамандығы 09130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқу түрі: күндізгі

Оқудың нормативтік мерзімі: 3 жыл 6 ай

Циклдар мен пәндер индексі: ЖКП 01

Курс: 1

Семестр: I, II

Пән/модуль: «Анатомия, физиология және патология»

Қорытынды бақылау түрі: емтихан

Барлық сағаттардың/кредиттердің жалпы жүктемесі KZ –144/6 кредит

Аудиториялық – 44 сағат

Симуляция – 100 сағат

Шымкент, 2024

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оқу бағдарламасы		28 беттің 2 беті

«Анатомия, физиология және патология» модулі бойынша модульдік оқу бағдарламасы

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 9 қантардағы №4 бүйрығы «Медициналық және фармацевтикалық мамандықтар бойынша ұлгілік білім беретін оқу бағдарламаларын» ескере отырып әзірленді.

«Морфологиялық пәндер» кафедрасының «Анатомия, физиология және патология» модулі бойынша силлабусты әзірлеген:

Кафедрасының оқытушысы: Утебаева Ж.А.

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»; Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры» мамандығы бойынша оқу жұмыс бағдарламасы негізінде құрастырылған.

«Морфологиялық пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды және ұсынылды

хаттама № 1 «27» 08 2024 ж.

Кафедра менгерушісі Ералхан А.Қ.

Пәндік циклдік комиссия мәжілісінде қаралды

хаттама № 1 «28» 08 2024 ж.

Төрайымы: Темир И.О.

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжінің Әдістемелік Кеңесінде қаралды және бекітілді

хаттама № 1 «29» 08 2024 ж.

Төреайымы Рахманова Г.С.

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМІСЫ» АҚ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 3 беті

1.1. Кіріспе

Анатомия пәнін білу медициналық мамандықтар бойынша білім алып жатқан студенттер үшін міндетті болып табылады. Анатомия-адамның пішінін, құрылымын, пайда болуын, дамуын зерттейтін ғылым. Анатомия денедегі ағзалар мен бөліктердің жасқа, жынысқа байланысты және жеке ерекшеліктерін ескере отырып олардың пішіндерін, құрылымын, топографиялық қатынастарын жүйелі түрде қарастырады. Анатомия медициналық білімнің негізін қалайтын пән.

Физиология – дені сау адамның тіршілік ету механизімін зерттейтін ғылым.

Патологиялық үрдістер мен аурулардың пайда болуы себептері, даму механизмдері, олардың морфологиялық және функциялық көріністері, нәтижелері мен асқынулары туралы білім беру.

Дені сау адамдардың организімін тікелей оку болашақ мамандарға зерттеудің клиникалық тәсілдерін төзірек менгеруге мүмкіндік береді.

1.2. Модульдің мақсаты: адам анатомиясын оқыту барысында, адамның өмір сүру жағдайы мен жұмысы ескеріледі, өйткені пәнді оқыту мақсатында адам эволюциясының зандаудыңын, қоршаған ортаның белгілі бір әсерінің нәтижесінде оның өзгергіштігін қарастырады. Адам денесінің, ағзасының құрылымын оның өмір сүру ортасымен бірге қарау жеке адам анатомиясын оның өмір сүру және еңбек дағдысымен бірге қарастыруға мүмкіндік береді, өйткені бұл мамандықтың мамандары жекелеген адамадарға тікелей медициналық көмек көрсетеді.

1.3. Модульдің міндеттері:

- ағзалар мен жүйелердің құрылымы туралы негізгі білімін қалыптастыру;
- жедел және шұғыл медициналық жәрдем көрсету үшін ағзалардың орналасқан жері мен проекциясын анықтай білуге үррету;
- дені сау адамның жасы мен жыныс ерекшеліктеріне қарай негізгі физиологиялық сипаттары туралы білім беру;
- тұтас реакциялардың қалыптасу негізгі зағдылықтары мен механизмдері туралы білім беру;
- адам организмнің өмір сүруін қоршаған ортамен өзара байланысы ретінде жүйелік білімді қалыптастыру.

1.4. Оқытудың соңғы нәтижелері:

1) ОҚЫТУ (ақпаратты басқару, сынни ойлау және шешім қабылдау дағдыларын қолдана отырып, өзінің оку қажеттіліктерін мойындауды және оку мақсатын қояды)

- оқуды ұзақ мерзімді жоспарлау, кәсіби өсу дағдыларын менгерген;
- мәселелерді және ықтимал шешу жолдарын анықтайды, гипотезаны тексереді және оқиғалардың ықтималдығын бағалайды, тиісті қорытынды жасайды;
- анатомиялық және физиологиялық терминологияны менгереді. Анатомиялық және физиологиялық препараттармен, оку құралдармен жұмыс істеудің негізгі әдістерін жасайды;
- жасушалар, тіндер, ағзалар, жүйелер функциясының негізгі зандаудықтарын, олардың жалпы және жеке физиология тұрғысынан қаралғандағы реттелу механизімінен біледі;
- тәжірібелік медицинада кеңінен қолданылатын адамның әртүрлі қызметтерін зерттеудің мәнін біледі;
- сау адамның физиологиялық көрсеткіштерін біледі. Жалпы организмнің реттелу механизмдерін түсіндіреді;
- тірек-қимыл аппаратын және бұлшықеттердің құрылымын, жіктеліуін, функцияларын біледі;

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оқу бағдарламасы		28 беттің 4 беті

- ас қорыту және тыныс алу жүйелерінің құрылымын, анатомиясын, топографиясын қызметін беледі;
- несеп-жыныс жүйесінің құрылымын, анатомиясын, топографиясын қызметін беледі;
- жүрек-қан тамыр жүйесінің жалпы құрылымымен танысып, үлкен және кіші қан айналу үдерісімен танысады;
- жұлын және мидың құрылымын, нервтерінің түзілуін және олардың функциясын иннервация жасайтын аумақтарын, үдерісін сипаттайты;
- эндокринді бездерді атап өтеді және олардың қызметін беледі;
- сезім мүшелерінің топографиялық орналасуын және атқаратын қызметтерімен таныс болады;
- тері және оның қосалқы апараттарымен, олардың атқаратын қызметтерімен танысады.

2) ЭТИКА ЖӘНЕ КӘСПІҚОЙЛЫҚ (жедел медициналық көмек көрсету барысында пациенттермен, олардың отбасыларымен және әріптестерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде кәсіби этикалық қағидаттар мен нормаларға бейілділігін көрсетеді. Өз іс-әрекеттері мен жұмыс нәтижелері үшін жауапкершілік алады, сондай-ақ оң жұмыс жағдайын қолдайды);

- қоғамдық өмірге белсенді қатысады;
- кәсіби этикалық принциптерге бейілділігін көрсетеді;
- жұмыс ортасының эстетикасын бағалайды және қолдайды.

3) КОММУНИКАЦИЯ ЖӘНЕ ТОПТА ЖҰМЫС ИСТЕУ (технологиялардың кең спектрін пайдалана отырып, әр түрлі жағдайларда әртүрлі адамдармен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады).

- жағдайды ескере отырып, әртүрлі адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді;
- әртүрлі топтарда жұмыс істей отырып, жауапкершілікті көрсетеді;
- кәсіби мақсаттарда тиімді ақпарат алмасу үшін түрлі ақпараттық коммуникациялық технологияларды пайдаланады;
- емтихан қабылдаушылар мен оқытушылардың алдында өз білімдерін және дағдыларын көрсетеді;
- студенттер өз білімдері мен дағдыларын оқу эксперименттерімен немесе теориялық материалдармен түсіндіріп ашық сөз сөйлеу дағдыларын игереді;
- ашық баяндама жасау дағдысын менгереді.
- өзінің жеке көз қарасын реферат, презентация, проект түрінде дайындалап, оларды симуляциялық сабактарда, студенттердің үйірме отырыстарында, студенттердің ғылыми конференцияларында т.б ұсина алады.

1.5. Реквизитке дейінгі: биологияның мектептегі курсы

1.6. Реквизиттен кейінгі: жалпы патология

1.7. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны, оқыту

түрлері/әдістері/технологиялары және сабактың ұзақтығы (аудиториялық сабактар, симуляциялық сабактар).

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМІСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024	
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 5 беті

1.7.1. Аудиториялық сабактардың тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың аталуы	Мазмұны	Сағат саны
1	Анатомия пәні және міндеттері. Тірек-қымыл аппаратының жалпы анатомиясы.	Анатомиялық терминология. Жазықтықтар мен біліктер. Анатомия пәні және міндеттері. Тірек-қымыл аппаратының құрамдық бөліктері. Остеология. Краниология. Артросиндромология. Миология.	3
2	Асқорыту жүйесінің моррофункционалдық сипаттамасы	Асқорыту жүйесі ағзаларының құрылышы, топографиясы, синтопиясы, скелетопиясы, голотопиясы, нервтендерілуі, қанмен қамтамасыз етілуі, веналық және лимфалық ағысы.	3
3	Тыныс алу жүйесінің моррофункционалдық сипаттамасы	Тыныс алу жүйесі ағзаларының құрылышы, топографиясы, синтопиясы, скелетопиясы, голотопиясы, нервтендерілуі, қанмен қамтамасыз етілуі, веналық және лимфалық ағысы.	2
4	Жүрек-қантамыр жүйесінің жалпы анатомиясы. Қан айналымының шеңбері. Микроциркуляторлы ағыс туралы түсінік. Лимфа жүйесі.	Жүректің құрылышы. Жүрек камералары. Жүрек қабырғаларының құрылышы. Перикард. Жүрек топографиясы. Үлкен және кіші қан айналым жүйелерінің артериялары мен веналары. Лимфа жүйесі.	3
5	Несеп-жыныс және эндокринді жүйелерінің моррофункциональдық сипаттамасы. Эндокриндік ағзалар.	Несеп-жыныс және эндокринді жүйелерінің ағзалары. Құрылышы, топографиясы, синтопиясы, скелетопиясы, голотопиясы, нервтендерілуі, қанмен қамтамасыз етілуі, веналық және лимфалық ағысы.	2
6	Нерв жүйесінің жалпы сипаттамасы. Нерв жүйесінің жіктелуі. Өткізгіш жолдары. Вегетативті нерв жүйесі. Сезім ағзаларының анатомиясы.	Жұлын және бас мидың құрылышы. Бас мидың қарыншалары. Афферентті және эфферентті өткізгіш жолдары. Вегетативті нерв жүйесінің симпатикалық және парасимпатикалық бөлімдері. Сезім ағзаларының анатомиясы. Көру және иіс сезу ағзасы. Есту және тепе-тендік, дәм сезу ағзасы. Өткізгіш жолдары.	2
7	Физиология пәні, жалпы сипаттамасы. Қозғыштық, қозғыш тіндердің биоэлектрлік құбылыстары. Қозу мен тежелудің ерекшеліктері. ОЖЖ- нің жеке және жалпы физиологиясы. ОЖЖ- нің жеке және жалпы	Физиология пәні - дені сау адамның тіршілік әрекеттері туралы ғылым. Қозғыш тіндер физиологиясы. Тыныштық по тенциалы, әрекет потенциалы. Мембрана арқылы заттарды тасымалдау. Рефрактерлік. Қозу мен тежелудің ерекшеліктері. Нейрондардың моррофункционалдық жіктелуі. Нейронның физиологиялық қасиеттері. Нейронның	3

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	№81-11-2024 28 беттің 6 беті
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы «Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		

	физиологиясы. Вегетитивті жүйке жүйесі.	қызметі. Нейроглия, жүйке талшықтары, тұрларі, қозуды өткізу механизмі. Синапс және медиаторлар. Рефлекс – орталық жүйке жүйесінің бірлестіруші іс-әрекетінің негіздері. Рефлекстердің тұрларі. Рефлекстік жолды талдау. Рефлектік шеңбер. Жүйке орталықтарындағы қозу. Жұлдынның, сопақша, артқы мидың моторлық, сезгіштік, реттеуші, өткізгіштік, интегративтік қызметтері. Ортаңғы, аралық мидың және бас миының үлкен жарты шарының моторлық, сезгіштік, реттеуші, интегративтік қызметтері.	
8	Асқорыту жүйесінің физиологиясы.	Асқорыту жүйесінің физиологиясы. Ауыз қуысы және асқазанның моторлық, сөліністік, сінірулік, экскреторлық қызметтері. Ас ішектің моторлық, сөліністік, сінірулік, экскреторлық қызметтері. Асқорытудағы бауыр және үйқы безінің маңызы. Зат алмасудың маңызы. Негізгі алмасу. Рационалды тамақтанудың физиологиясы. Тамақтану режимі. Жылу реттелуі және турлері.	3
9	Тыныс алу физиологиясы.	Сыртқы тыныс. Газдардың қан арқылы тасымалдануы. Эртүрлі ортадағы газдар диффузиясы. Тынысты зерттеу әдістері.	2
10	Қан физиологиясы. Эритроциттер. Гемолиз, оның тұрларі. ЭТЖ. Лейкоциттер. Жүрек пен тамырлардың құрылышы. Жүрек қызметінің зерттеу әдістері. ЭКГ. Гемодинамика көрсеткіштері	Ағзаның ішкі ортасы туралы түсінік. Қанның физикалық, химиялық жалпы қасиеттері. Қан құрамы, мөлшері және қызметі. Қанның формалық элементтері. Жүрек етінің физиологиялық қасиеттері. Жүрек қызметі. Жүйкелік реттелісі. Жүректің вегетативтік жүйкеленуі. Тамырлардың функционалдық жіктелуі. Гемодинамика көрсеткіштері. Қан қысымы. Систолалық, диастолалық және айырымдық қысым.	3
11	Сыртқа шығару жүйесінің физиологиясы. Несеп тұзу механизмі, оның реттелуі. Гипоталамус-гипофизарлық – бүйрекүсті жүйесі. Ишкі сөлініс бездерінің жеке физиологиясы.	Бүйректің құрылымдық қызметтік бірлігі. Несеп тұзу негіздері және олардың реттелуі механизмі. Эндокриндік жүйенің құрылымдық-қызметтік ұйымдастырылуы. Гипоталамус-гипофиздік-адренал жүйесі. Ишкі сөлініс бездері. Физиологиялық қызметтердің гуморальді реттелуі. Гормондардың жалпы қасиеттері, жіктелуі. Гипофиздің, эпифиздің, қалқанша және қалқанша маңы, бүйрекүсті бездерінің қызметтері.	2

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIA «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	№81-11-2024
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		28 беттің 7 беті

12	ОЖЖ- нің жеке және жалпы физиологиясы.	<p>Нейрондардың морфофункционалдық жіктелуі. Нейронның физиологиялық қасиеттері. Нейронның қызметі. Нейроглия, жүйке талшықтары, түрлері, қозуды өткізу механизмі. Синапс және медиаторлар. Рефлекс – орталық жүйке жүйесінің бірлестіруші іс-әрекетінің негіздері. Рефлекстердің түрлері. Рефлекстік жолды талдау. Рефлектік шеңбер. Жүйке орталықтарындағы қозу. Жұлынның, сопақша, артқы мидың моторлық, сезгіштік, реттеуші, өткізгіштік, интегративтік қызметтері. Ортаңғы, аралық мидың және бас миының үлкен жарты шарының моторлық, сезгіштік, реттеуші, интегративтік қызметтері.</p>	2
13	Жалпы патология пәні, міндеттері және әдістері. Жалпы нозология. Жалпы этиология және патогенез. Реактивтілігінің дерптанудағы маңызы.	<p>Жалпы патология пәні, мақсаты, міндеттері. Жалпы патологияның әдістері. Жалпы нозологияның негізгі түсініктері. Ауру, тусінігі, сатылары, аяқталуы. Этиологиямен патогенез туралы түсінік.</p>	2
14	Қабыну. Гипоксия. Өспелер. Шеткегі қанайналымының бұзылыстары	<p>Қабыну, тусінігі. Қабынудың этиологиясы. Қабынудың негізгі құрамдас бөліктері – альтерация, экссудация, лейкоциттердің эмиграциясы, пролиферация. Қабынудың биологиялық маңызы. Қабынудың жергілікten және жалпы белгілері. Қабынуды емдеудің патологиялық ұстанымдары. Қабыну ағымының жас ерекшеліктері. Гипоксия туралы түсінік. Гипоксиялық жағдайлардың жіктелуі. Гипоксияның негізгі түрлерінің этиологиясы мен патогенезі. Гипоксиядағы тез және ұзақ мерзімді бейімделу серпілістері. Гипоксиялық жағдайлардың алдын алу мен емдеудің патологиялық ұстанымдары. Гипоксиялық жағдайлардың жас ерекшеліктері. Шеткегі қанайналымы бұзылыстарының негізгі түрлері. Артериялық және веналық гиперемия, ишемия, стаз, тромбоз және эмболияның себептері, дамуының тетіктері, сыртқы көріністері және салдарлары. Шеткегі қанайналымы бұзылыстарының қалпына келтірудің патофизиологиялық ұстанымдары. Шеткегі қанайналымы бұзылыстарының жас ерекшеліктері.</p>	3

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 8 беті

15	Ас қорыту патологиясы.	Ас қорытудың жеткіліксіздігі. Ас қорыту және бауыр қызметі бұзылыстарының жалпы этиологиясы мен патогенезі.	2
16	Сыртқы тыныс алу патологиясы	Сыртқы тыныс алу жүйесі бұзылыстарының жалпы этиологиясы мен патогенезі. Тыныс жеткіліксіздігі туралы түсінік. Альвеолалық вентиляция, диффузия және перфузияның бұзылыстары. Сыртқы тыныс алу жүйесі бұзылыстарының алдын алу мен емдеудің патофизиологиялық ұстанымдары	2
17	Қан жүйесінің патологиясы. Жүрек патологиясы.	Анемиялар, анықтамасы. Анемиялардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі және негізгі гематологиялық көріністері. Эритроцитоздар, түсінігі, түрлері. Лейкоциттердің патофизиологиясы. Гемостаз бұзылыстары. Жүрек жеткіліксіздігі, жіктелуі, түрлері. Жүрек жеткіліксіздігінің тенгерілу және тенгерілмеу тетіктері. Миокард некроздары, себептері, патогенезі. Жүрек аритмия-лар, жіктелуі, этиологиясы, пайда болуының тетіктері. Жүрек жеткіліксіздігінің, миокард некроздарының және жүрек аритмияларының алдын алу мен емдеудің патофизиологиялық ұстанымдары.	3
18	Бүйрек патологиясы.	Бүйрек қызметі бұзылыстарының жалпы этиологиясы мен патогенезі. Шумақтық фильтрация, тұтікшелік ре-абсорбция, секреция және экскрецияның бұзылыстары. Бүйрек аурулары мен зәр шығару жолдары ауруларының алдын алу мен емдеудің патофизиологиялық ұстанымдары	2
Барлығы:	44		
	Анатомия:		15
	Физиология:		15
	Патология:		14

1.7.2 Симуляция тақырыптық жоспары

№	Тақырыптардың аталуы	Мазмұны	Сағат саны
---	----------------------	---------	------------

ОҢТҮСТИК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024	
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы	28 беттің 9 беті	

1	Tірек-қымыл аппараты. Остеология. Краниология. Артросиндесмология. Миология. Орталық нерв жүйесі. Бас миының және жұлынның құрылышы. Шеткі нерв жүйесі. Өткізгіш жолдары. Вегетативтінерв жүйесі	Cүйек ағза ретінде. Сүйектің дамуы. Сүйектердің жіктелуі. Иық және жамбас белдеуінің, қолдың және аяқтың еркін бөліктерінің, тұлғаның сүйектері. Бассүйектің мильтық және бет сүйектері. Тұтас бассүйек. Сүйек қосылыстарының жіктелуі. Бас және мойын бұлшықеттері. Арқа, іш, кеуде бұлшықеттері. Иық және жамбас белдеуінің, қолдың және аяқтың еркін бөліктерінің бұлшықеттері. Ми бөлімдері: топографиясы, құрылышы, қызметі. Ми қарыншалары. Жұлынның құрылышы. Бас - ми және жұлын нервтеріне жалпы шолу. Өткізгіш жолдар. Вегетативті нерв жүйесінің симпатикалық және парасимпатикалық бөлімдері.	5
2	Асқорыту жүйесі ағзаларының анатомиясы.	Ауыз қуысы ағзаларының, жұтқыншак, өңеш, асқазан, аш ішек және тоқ ішек құрылышы. Бауыр және өт қуықтың құрылышы. Бауыр топографиясы. Бауыр жалғамалары. Ұйқы безінің құрылышы. Ішастар, және оның туындылары. Асқорыту жүйесі ағзаларының голотопиясы, скелетопиясы, синтопиясы, нервтендірілуі, қанмен қамтамасыз етілуі, веналық және лимфалық ағымы.	5
3	Тыныс алу жүйесінің ағзалары: құрылышы, топографиясы және функциясы.	Мұрын қуысы. Көмей. Көмей шеміршектері. Көмей бұлшықеттері. Көмей қуысы. Дыбыс шығару. Кеңірдек. Бронхтар. Өкпе құрылышы. Бронхтардың тармақталуы. Өкпенің сегментарлы құрылышы. Ағзалардың голотопиясы, скелетотопиясы, синтопиясы. Нервтендірілуі, қанмен қамтамасыз етілуі, веналық және лимфалық ағымы.	6
4	Қан жасау жүйелерінің морфофункционалдық сипаттамасы Жүрек-қантамыр жүйесінің жалпы анатомиясы. Үлкен және кіші қан айналым шеңберлерінің артериялары. Жоғарғы және төменгі қуыс вена, қақпа венасының жүйесі.	Жүректің құрылышы. Жүрек камералары. Жүрек қабырғаларының құрылышы. Жүрек топографиясы. Үлкен және кіші қан айналым шеңберлерінің артериялары. Колқа: өрлемелі қолқа, қолқа доғасы, төмендемелі қолқа. Сыртқы және ішкі ұйқы артериялары, бұғанаасты артериясы, қолқаның кеуделік және құрсақтық бөлімдерінің қабырғалық және ағзалақ тармақтары, ішкі және сыртқы мықын артериялары. Жоғарғы және төменгі қуыс веналарының, қақпа венасының түзілуі.	5

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024	
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы	28 беттің 10 беті	

5	Nесеп-жыныс жүйесі ағзаларының анатомиясы.	Nесеп-жыныс жүйесі ағзаларының топографиясы мен құрылышы. Бүйрек. Бүйрек фиксациясы. Бүйрек қабықшалары. Бүйрек астаушалары, тостағаншалары және несепағар. Бүйрек тостағаншаларының форникальды аппараты. Ерек және әйел жыныс жүйесінің ішкі және сыртқы ағзаларының құрылышы мен топографиясы. Несеп-жыныс жүйесі ағзаларының голотопиясы, синтопиясы, скелетотопиясы, нервтендірілуі, қанмен қамтамасыз етілуі, веналық және лимфалық ағысы.	6
6	Эндокриндік ағзалар. Иммундық жүйе. Көру мүшесі, құрылышы, қызметі. Көздің қосалқы мүшелері. Көз жастық аппараты. Тепе-тендік және есту мүшелері. Құрылышы. Тері және оның туындылары	Эндокриндік ағзалардың құрылышы, топографиясы, қызметі. Эпифиз, гипоталамус ядролары, гипофиз, қалқанша, айырша, үйқы, бүйрекусті және жыныс бездері. Иммундық жүйенің құрылышы, топографиясы, қызметі. Рефлекс доғасы туралы түсінік. Тепе-тендік ағзалары. Құрылышы. Есту мүшесі, жалпы құрылышы. Тері және оның туындылары: эпидермис, дерма, тері бездері, май бездері. Шаш, тырнақ.	4
	Aralық бақылау	Өтілген теориялық симуляциялық сабактарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау.	2
7	Физиология пәні, жалпы сипаттамасы. Қозғыштық, қозғыш тіндердің биоэлектрлік құбылыстары. Қозу мен тежелудің ерекшеліктері. Қаңқа, жүрек, тегіс еттердің физиологиялық қасиеттері. Еттің жиырылуы түрлері және механизмі. ОЖЖ-нің жеке және жалпы физиологиясы. Вегетитивті жүйке жүйесі.	Физиология пәні - дені сау адамның тіршілік әрекеттері туралы ғылым. Қозғыш тіндер физиологиясы. Тыныштық по тенциалы, әрекет потенциалы. Мембрана арқылы заттарды тасымалдау. Рефрактерлік. Қозу мен тежелудің ерекшеліктері. Бұлшықеттің жиырылуы және босаңсу механизмі. Бұлшықеттің қажуы. Тегіс бұлшықеттердің морфо-физиологиялық ерекшеліктері. Нейрондардың морфофункционалдық жіктелуі. Нейронның физиологиялық қасиеттері. Нейронның қызметі. Нейроглия, жүйке талшықтары, түрлері, қозуды өткізу механизмі. Синапс және медиаторлар. Рефлекс – орталық жүйке жүйесінің бірлестіруші іс-әрекетінің негіздері. Рефлекстердің түрлері. Рефлекстік жолды талдау. Рефлектік шенбер. Жүйке орталықтарындағы қозу. Жұлынның, сопақша, артқы мидың моторлық, сезгіштік, реттеуіш, өткізгіштік, интегративтік қызметтері. Ортанғы, аралық	5

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 11 беті

		мидың және бас миының үлкен жарты шарының моторлық, сезгіштік, реттеуші, интегративтік қызметтері. Вегетативтік жүйеке жүйесінің симпатикалық, парасимпатикалық, метсимпатикалық бөлімдерінің орталық және шеткі бөлімдері тулалы түсінік. Вегетативтік жүйкелендірудің маңызы	
8	Аскорыту жүйесінің физиологиясы.	Аскорыту жүйесінің физиологиясы. Ауыз қуысы және асқазанның моторлық, сөліністік, сіңірулік, экскреторлық қызметтері. Ас ішектің моторлық, сөліністік, сіңірулік, экскреторлық қызметтері. Аскорытудағы бауыр және ұйқы безінің маңызы. Зат алмасудың маңызы. Негізгі алмасу. Рационалды тамақтанудың физиологиясы. Тамақтану режимі.	5
9	Тыныс алу физиологиясы.	Жылу реттелуі және түрлері. Сыртқы тыныс. Газдардың қан арқылы тасымалдануы Эртүрлі ортадағы газдар диффузиясы. Тынысты зерттеу әдістері.	6
10	Қан физиологиясы.. Жүрек қызметінің зерттеу әдістері. ЭКГ. Гемодинамика көрсеткіштері.	Ағзаның ішкі ортасы туралы түсінік. Қанның физикалық, химиялық жалпы қасиеттері. Қан құрамы, мөлшері және қызметі. Қанның формалық элементтері. Тромбоциттер. Гемостаз. Қан топтары. Резус фактор. Иммунитет. Жүрек етінің физиологиялық қасиеттері. Жүрек қызметі. Жүйкелік реттелісі. Жүректің вегетативтік жүйкеленуі. Тамырлардың функционалдық жіктелуі. Гемодинамика көрсеткіштері. Қан қысымы. Систолалық, диастолалық және айырымдық қысым	5
11	Сыртқа шығару жүйесінің физиологиясы. Несеп түзу механизмі, оның реттелуі. Ішкі сөлініс бездерінің жеке физиологиясы.	Бүйректің құрылымдық қызметтік бірлігі. Несеп түзу негіздері және олардың реттелуі механизмі. Эндокриндік жүйенің құрылымдық-қызметтік ұйымдастырылуы. Гипоталамус-гипофиздік-адренал жүйесі. Ішкі сөлініс бездері. Физиологиялық қызметтердің гуморальді реттелуі. Гормондардың жалпы қасиеттері, жіктелуі. Гипофиздің, эпифиздің, қалқанша және қалқанша маңы, бүйрекусті бездерінің қызметтері.	6

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	№81-11-2024 28 беттің 12 беті
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		

12	ОЖЖ- нің жеке және жалпы физиологиясы.	<p>Нейрондардың морфофункционалдық жіктелуі. Нейронның физиологиялық қасиеттері. Нейронның қызметі. Нейроглия, жүйке талшықтары, түрлері, қозуды өткізу механизмі. Синапс және медиаторлар. Рефлекс – орталық жүйке жүйесінің бірлестіруші іс-әрекетінің негіздері. Рефлекстердің түрлері. Рефлекстік жолды талдау. Рефлектік шеңбер. Жүйке орталықтарындағы қозу. Жұлынның, сопақша, артқы мидың моторлық, сезгіштік, реттеуші, өткізгіштік, интегративтік қызметтері. Ортаңғы, аралық мидың және бас миының үлкен жарты шарының моторлық, сезгіштік, реттеуші, интегративтік қызметтері.</p>	6
13	Жалпы патология пәні, міндеттері және әдістері. Жалпы нозология. Жалпы этиология және патогенез. Реактивтілігінің дерттанудағы маңызы.	<p>Жалпы патология пәні, мақсаты, міндеттері. Жалпы патологияның әдістері. Жалпы нозологияның негізгі түсініктері. Ауру, түсінігі, сатылары, аяқталуы. Этиологиямен патогенез туралы түсінік.</p>	6
14	Қабыну. Гипоксия. Өспелер. Шеткепі қанайналымының бұзылыстары	<p>Аллергия, анықтамасы, этиологиясы. Аллергендер, олардың түрлері. Аллергиялық серпілістердің жіктелуілер және жалпы патогенезі. Аллергиялық серпілістердің алдын алу мен емдеудің патофизиологиялық үстанымдары. Аллергиялық серпілістердің I, II, III, IV түрлерінің патогенезінің ерекшеліктері. Көп тараған аллергиялық аурулардың көріністері мен патогенезі. Аллергиялық серпілістеріңімінің жас ерекшеліктері. Қабыну, түсінігі. Қабынудың этиологиясы, морфологиясы. Қабынудың негізгі құрамдас бөліктері – альтерация, экссудация, лейкоциттердің эмиграциясы, пролиферация. Қабынудың биологиялық маңызы. Қабынудың жергілікті және жалпы белгілері. Қабынуды емдеудің патофизиологиялық үстанымдары. Қабыну ағымының жас ерекшеліктері. Гипоксия туралы түсінік. Ги-поксиялық жағдайлардың жіктелуі. Гипоксияның негізгі түрлерінің этиологиясы мен патогенезі. Гипоксиядағы тез және ұзақ мерзімді бейім-делу серпілістері. Гипоксиялық жағдайлардың алдын алу мен емдеудің патологиялық үстанымдары. Гипоксиялық жағдайлардың</p>	5

		жас ерекшеліктері Шеткері қанайналымы бұзылыстарының қалпына келтірудің патологиялық ұстанымдары. Шеткері қанайналымы бұзылыстарының жас ерекшеліктері.	
15	Ас қорыту патологиясы. Бауыр патологиясы.	Ас қорытудың жеткіліксіздігі. Ас қорыту және бауыр қызметі бұзылыстарының жалпы этиологиясы мен патогенезі.	5
16	Сыртқы тыныс алу патологиясы.	Тыныс жеткіліксіздігі туралы түсінік. Альвеолалық вентиляция, диффузия және перфузияның бұзылыстары. Сыртқы тыныс алу жүйесі бұзылыстарының алдын алу мен емдеудің патофизиологиялық ұстанымдары	6
17	Қан жүйесінің патологиясы . Жүрек патологиясы.	Жүрек жеткіліксіздігі, жіктелуі, түрлері. Анемиялар, анықтамасы. Анемиялардың этиологиясы, патогенезі, жіктелуі және негізгі гематологиялық көріністері. Эритроцитздар, түсінігі, түрлері. Лейкоциттердің патофизиологиясы. Гемостаз бұзылыстары Жүрек жеткіліксіздігінің тенгерілу және тенгерілмеу тетіктері. Миокард некроздары, себептері, патогенезі. Жүрек аритмиялар, жіктелуі, этиологиясы, пайда болуының тетіктері. Жүрек жеткіліксіздігінің, миокард некроздарының және жүрек аритмияларының алдын алу мен емдеудің патофизиологиялық ұста-нымдары. патофизиологиялық ұстанымдары	5
18	Бүйрек патофизиологиясы.	Бүйрек қызметі бұзылыстарының жалпы этиологиясы мен патогенезі. Шумақтық фильтрация, тұтікшелік ре-абсорбция, секреция және экскрецияның бұзылыстары. Бүйрек аурулары мен зәр шығару жолдары ауруларының алдын алу мен емдеудің	4
	<i>Аралық бақылау</i>	<i>Өтілген теориялық симуляциялық сабактарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау.</i>	2
	Барлығы:		100
	Анатомия:		33
	Физиология:		33
	Патология:		34

1.8. Оқытудың және білім берудің әдістері:

анатомия пәні бойынша:

- Аудиториялық сабактар: кіріспе, жалпы шолу.

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ АҚ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 14 беті

- Симуляция:** анатомиялық препараттармен, мулаждармен, кестелермен, планшеттермен жұмыс жасау, кіші топтарда жұмыс жасау, ауысша сұрау, тестілік тапсырмаларды шешу, ситуациялық тапсырмаларды шешу.

Физиология пәні бойынша:

- Аудиториялық сабактар:** кіріспе, жалпы шолу.
- Симуляция:** анатомиялық препараттармен, мулаждармен, кестелермен, планшеттермен жұмыс жасау, кіші топтарда жұмыс жасау, ауысша сұрау, тестілік тапсырмаларды шешу, ситуациялық тапсырмаларды шешу.

1.9. Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау әдістері:

Ағымдағы бақылау: тест тапсырмаларын шешу, анатомиялық құрылымдарды мулаждарда, планшеттерде, кестелерде немесе анатомиялық препараттарда көрсету арқылы ауызша сұрау, кестелермен жұмыс.

Аралық бақылау: теориялық және практикалық материалдардың нәтижелерін қорыту. Откен тақырыптар бойынша ауызша және жазбаша сұрау түріндегі коллоквиум, симуляциялық сабактар тақырыптары бойынша тестілеу, ауызша сұрау. Өтілген теориялық, симуляциялық сабактарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау.

Қорытынды бақылау: тестілеуді қамтитын емтихан, тестілеу ретінде өтеді, мұнда емтиханның үлес салмағы 40% құрайды. Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен түсінігін тексеруге. Тестте 1-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 баллды құрайды. Platonus ААЖ-де тестілеу түріндегі емтихан.

Бага қоюдың саясаты:

Жалпы бағалау (60+40%) (ағымдық + қорытынды рейтинг) жалпы бағалау шкаласы бойынша қойылады:

Бағалау	Қолданылатын бақылау құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сынни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест...)	Барлығы
АғБ 1 (АғБ А (аудиториялық сабак, семинарлар): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу).	3 сынни талдауға тапсырма: - бақылау сұрақтары, - тапсырмалар - тесттер	20%
АғБ 2 (АғБ С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.	Практикалық дағдыларды пысықтау және құзыреттіліктердің орындалуын талқылау; Талқыланатын мәселелер бойынша аргументтерді таныстыру.	20%
Аралық бақылау	Курс бойынша тесттер	20%

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оқу бағдарламасы	28 беттің 15 беті

Емтиханға жіберу рейтингі		x 60%
Қорытынды емтихан	Пән тақырыптары бойынша тестер (50 сұрапқ)	X 40%
Курс бойынша қорытынды баға		0-100 балл

Рейтинг шкаласы

Бағалаудың әріптік жүйесі	Сандық эквивалент	Үпайлардың мазмұнды пайызы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,00	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	
B	3,00	80-84	Жақсы
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,00	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,00	50-54	
F	0,00	0-49	Қанағаттанарлықсыз

1) «Өте жақсы» бағаға сәйкес келеді:

—4,0 сандық эквиваленті және 95-100% пайызы бар **A бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын шығармашылық тұрғыдан түсінуді және өз бетінше практикалық қолдануды, құбылыстар мен процестердің мәнін тереңірек түсіну үшін қосымша көздерді қолдануды, материалдың танымдық құрылымын көруді, құрылымның жетіспейтін элементтерін анықтауды, оларды толықтыруды көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырманы орындаудагы пәуелсіздік пен

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМІСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оқу бағдарламасы	28 беттің 16 беті

шығармашылық көзқарастың жоғары деңгейі. Проблемалық аймақтар мен тәуекел аймақтарын анықтау. Проблемалық жағдайларды шешу үшін алған білімдерін креативті пайдалану;

–3,67 сандық эквиваленті және 90-94% пайызы бар **A- бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын шығармашылық тұрғыдан түсінуді және өз бетінше практикалық қолдануды, құбылыстар мен процестердің мәнін теренірек түсіну үшін қосымша көздерді қолдануды, материалдың танымдық құрылымын көруді, құрылымның жетіспейтін элементтерін анықтауды, оларды толықтыруды көрсеткен жағдайда қойылады. Проблемалық аймақтар мен тәуекел аймақтарын анықтау. Проблемалық жағдайларды шешу үшін алған білімдерін шығармашылық қолдану. Іс-әрекеттің өзін-өзі бағалауы, жұмыстағы қателіктер мен олардың пайда болу себептерін талдау, оларды өз бетінше түзету және өз дағдыларын жетілдіру бойынша іс-әрекеттерді жоспарлау.

2) «Жақсы» бағага сәйкес келеді:

–3,33 сандық эквиваленті және 85-89% пайызы бар **B + бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын игеруді және оны практикалық қолдануды көрсеткен жағдайда қойылады. Жаңасын құру мақсатында элементтерді дербес біріктіру. Әр түрлі жағдайларда әр түрлі деңгейдегі оқу материалдарымен еркін жұмыс істеу. Тапсырманы орындау кезінде тәуелсіздік пен шығармашылық көзқарастың жеткілікті деңгейі. Іс-әрекеттерде елеусіз қателіктерге жол беру және оларды оқытушының ұсынысы бойынша түзете білу;

–3,0 сандық эквиваленті және 80-84% пайызы бар **B бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын менгеруді және еркін жұмыс істеуді және оны стандартты және стандартты емес жағдайларда практикалық қолдануды көрсеткен жағдайда қойылады. Қолда бар деректерді оларды әрі қарай қолдану мақсатында салыстырады және саралайды. Тапсырманы орындау кезінде тәуелсіздік пен шығармашылық көзқарастың жеткілікті деңгейі. Іс-әрекеттерде шамалы қателіктерге жол беру және оларды оқытушының басшылығымен түзете мүмкіндігі.

–2,67 сандық эквиваленті және 75-79% пайызы бар **B- бағасы**. Бұл баға білім алушы бағдарламалық материалды игеруді, оны практикалық қолдануды, стандартты және стандартты емес жағдайларда алған дағдыларын көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды орындау кезінде табиғи мотивацияның болуы. Топта тапсырманы орындауға белсенді қатысу. Қателіктер мен қателіктер жіберу, оларды педагогтың ұсынысы бойынша түзету;

–сандық эквиваленті 2,33 және пайыздық құрамы 70-74% болатын **C+ бағасы**. Бұл бағалау білім алушы бағдарламалық материалды игеруді, оны практикалық қолдануды, алған дағдыларын стандартты, кейде стандартты емес жағдайларда көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды орындау кезінде табиғи мотивацияның болуы. Топта тапсырманы орындауға белсенді қатысу. Қателіктер мен елеусіз қателіктер жіберу, оларды оқытушының бакылауымен түзету.

3) «Қанағаттанарлық» сәйкес келеді:

–сандық эквиваленті 2,0 және пайыздық құрамы 65-69% болатын **C бағасы**. Бұл баға білім алушы бағдарламалық материалды игеруді, оның практикалық қолданылуын, белгіленген үлгілерге сәйкес тапсырманы орындау дағдыларының болуын көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды өз бетінше орындауға ұмтылу, мысалдар көлтіру, жіктеу, салыстыру және т.б.

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМІСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оқу бағдарламасы		28 беттің 17 беті

стандартты емес жағдайларда тапсырманы орындау қындықтары. Қателіктегі жіберу, оларды педагогтың бақылауымен түзету;

– 1,67 сандық эквиваленті және 60-64% пайызы бар **C- бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын түсінуді, оны типтік жағдайларда механикалық қолдануды көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды одан әрі процесс үшін маңыздылығын терең түсінбестен өз бетінше орындау, нәтижесінде қателіктегі әкелеттің іс-әрекеттің толық еместігі мен сәйкесіздігі болады. Стандартты емес жағдайларда тапсырманы орындау қындықтары. Қателіктегі жіберу, оларды педагогтың бақылауымен түзету;

– 1,33 сандық эквиваленті және 55-59% пайызы бар **D+ бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалының репродуктивті деңгейде механикалық дамуын көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды одан әрі процесс үшін маңыздылығын терең түсінбей орындау, соның салдарынан қателіктегі әкелеттің әрекеттердің толық еместігі мен сәйкесіздігі. Педагогтың басшылығымен қызметті түзету. Стандартты емес жағдайларда тапсырманы орындаудағы қындық;

– 1,0 сандық эквиваленті және 50-54% пайызы бар **D бағасы**. Бұл баға білім алушы оқытушының басшылығымен репродуктивті деңгейде оқу материалын механикалық игеруді көрсеткен жағдайда қойылады. Терминдерді, ұғымдар мен фактілерді қолдану. Оқытушының көмегімен жұмысты немесе тапсырманы орындау алгоритмін қолдану. Стандартты және стандартты емес жағдайларда тапсырмаларды орындау кезінде қындықтардың пайда болуы.

4) «Қанагаттанарлықсыз» сәйкес келеді:

- 0,00 сандық эквиваленті және 0-49% пайыздық құрамы бар F бағасы сәйкес келеді. Бұл баға білім алушы модуль (пән) бағдарламасының жартысынан астамын игермегенін көрсеткен жағдайда қойылады. Жауапты ұсыну барысында оқытушының тақырып пен бағдарламадан айтарлықтай ауытқу. Жауап беруден бас тарту жағдайында.

Ауызша жауап

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Ауызша жауап	Өте жақсы 95-100 90-94 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателер жібермеді, оқылатын пәннің теориясы мен концепциясына және бағыттарына сүйене отырып оларға критикалық бағалау берді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жібермегендеге, студенттің өзінің түзетуімен сәйкесіздіктер мен принципиалды емес қателер жіберді, оқытушы көмегімен бағдарлама материалдарын жүйеге келтірді.
	Қанагаттанарлық 65-69	Білім алушы жауап беру кезінде принципиалды қателер жіберді, тек оқытушы көрсеткен оқу

	60-64 50-54 баллға сәйкес	әдебиеттерімен шектеліп, материалдарды жүйелеуде едәуір киналды.
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жіберді, сабак тақырыбы бойынша негізгі әдебиетті менгере алмады, пәннің ғылыми терминологиясын пайдалана алмады.

Тест тапсырмаларды орындау (тестілеу)

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Тест тапсырмаларды орындау (тестілеу)	Өте жақсы 95-100 90-94 баллға сәйкес	90-100% тест тапсырмаларын білім алушы дұрыс орындағы
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 баллға сәйкес	70-89% тест тапсырмаларын білім алушы дұрыс орындағы
	Қанағаттанарлық 65-69 60-64 50-54 баллға сәйкес	50-69% тест тапсырмаларын білім алушы дұрыс орындағы
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 баллға сәйкес	50% төмен тест тапсырмаларын білім алушы дұрыс орындағы

Глоссарий құрастыру

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Глоссарий құрастыру	Өте жақсы 95-100 90-94 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен, ұқыпты, қателерсіз глоссарий құрастырды, көлемі 20 сөзден кем емес, түсініктерді дұрыс құрастырды.
	Жақсы	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен, ұқыпты, кросворд құрастырды, көлемі 20 сөзден кем емес, түсініктерді дұрыс құрастырды, глоссарий құрастырғанда

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 19 беті

	85-89	принципиалды емес қателерді жіберді.
	80-84	
	75-79	
	70-74	
	баллға сәйкес	
	Қанағаттанарлық	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен, ұқыпты, емес глоссарий құрастырды, көлемі 20 сөзден кем емес, глоссарий құрастырганда принципиалды қателерді жіберді.
	65-69	
	60-64	
	50-54	
	баллға сәйкес	
	Қанагаттанарлықсыз	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес глоссарий құрастырмады немесе оны уақытында құратырды, бірақ өз ойымен емес, ұқыпты емес, көлемі 20 сөзден кем, глоссарий құрастырганда маңызды қателерді жіберді.
	0-49 баллға сәйкес	

1.10. Материалдық техникалық жабдықталуы:

- **Құрал жабдықтар:** компьютерлер, мультимедиалық проектор, интерактивті тақта.
  - **Қосымша материал:** планшеттер, плакаттар, қанқа, мұляждар, торстар.
- Негізгі, қосымша әдебиеттер, интернет - ресурстар**

Анатомия пәні бойынша:

Орыс тілінде

Негізгі:

1. Синельников Р. Д. Атлас анатомии человека. В 4 т. Т. 1. Учение о костях, соединении костей и мышцах: учеб. пособие . - 7-е изд, перераб . - М. : Новая волна : Издатель Умеренков, 2012.
2. Синельников Р. Д. Атлас анатомии человека. В 4 т. Т. 2. Учение о внутренностях и эндокринных железах: учеб. пособие . - 7-е изд, перераб . - М. : Новая волна : Издатель Умеренков, 2012.
3. Синельников Р. Д. Атлас анатомии человека. В 4 т. Т. 3 Учение о сосудах и лимфоидных органах: учеб. пособие . - 7-е изд, перераб . - М. : Новая волна : Издатель Умеренков, 2012.
4. Синельников Р. Д. Атлас анатомии человека. В 4 т. Т. 4. Учение о нервной системе и органах чувств: учеб. пособие . - 7-е изд, перераб . - М. : Новая волна : Издатель Умеренков, 2012.
5. Привес М. Г. Анатомия человека : учебник. -12-е изд., перераб. и доп. - СПб.: Изд. дом. СПБМАПО, 2009.

Қосымша:

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМІСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 20 беті

- Неттер Ф. Атлас анатомии человека: атлас - М. ГЭОТАР Медиа, 2015. - 624 с
- Анатомия человека. В 3 т. Т 2. Спланхнология и сердечно-сосудистая система: иллюстрированный учебник / М-во образования и науки РФ; под ред. Л. Л. Колесникова, - М. ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 320
- Анатомия по Пирогову, Атлас анатомии человека. В 3 т. Т. 2. Голова, Шея: М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013
- Боянович Ю. В. Анатомия человека: атлас. - Ростов н/Д: Феникс, 2011

Қазақ тілінде

Негізгі:

- Адам анатомиясы: II бөлім. Оку құралы/ Ә.О. Кузенбаева.- Алматы: Эверо, 2020. - 248 бет
- Адам анатомиясы: I бөлім. Оку құралы/ Ә.О. Кузенбаева.- Алматы: Эверо, 2020. - 292 бет
- Рақышев А. Р. Адам денесі. 3 томдық. Т. 1. Сүйектер туралы ілім. – М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014
- Рақышев А. Р. Адам денесі. 3 томдық. Т. 3. Жүйке жүйесі. Сезім мүшелері: оқулық / А. Р. Рақышев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 376 бет
- Рақышев А. Р. Адам денесі. 3 томдық. Т. 2. Ас қорыту жүйесі. Тыныс алу жүйесі. Несепжыныс жүйесі. Эндокриндік бездер. Тамырлар туралы ілім. Лимфа жүйесі- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014.
- Досаев Т:М. Адам анатомиясы.-Ақ-Нұр, оку құралы.2013
- Адам анатомиясы: оқулық- Алматы: ЖК «АҚНҰР» баспасы, 2013
- Адайбаев, Т. А. Тірек-қымыл жүйесі 1 бөлім [Мәтін] : оку құралы / Т. А. Адайбаев, А. Ы. Алмабаева, М. К. Жаналиева. - Алматы : TechSmith, 2023. - 380 бет.
- Адайбаев, Т. А. Тірек-қымыл жүйесі. 2 бөлім [Мәтін] : оку құралы / Т. А. Адайбаев, А. Ы. Алмабаева, М. К. Жаналиева. - Алматы : TechSmith, 2023. - 236 бет.

Қосымша:

- Адам анатомиясы. Т. 1. Тірек - қымыл жүйесі сүйектер, бұындар, бұлшықеттер [Мәтін] : атлас / Ұ. Ж. Жұмабаев [т.б.] . - Астана : Фолиант, 2005. - 321 с.
- Адам анатомиясы. Т. 2. Ишкі мүшелер жүйесі және эндокринді бездер [Мәтін] : атлас / Ә. Б. Әубекіров [т.б.]. - Астана : Фолиант, 2006. - 250 с.
- Адам анатомиясы. 3- том. Жүрек тамыр жүйесі (жүрек, қан тамырлар, лимфа тамырлар) [Мәтін] : атлас / Ә. Б. Әубекіров [т.б.] ; ред. А. А. Идрисов. - Астана : Фолиант, 2010. - 280 бет.
- Адам анатомиясы. 4-том. Нерв жүйесі (нерв жүйесі, сезім ағзалары): атлас / Ә. Б. Әубекіров. - Астана Фолиант, 2012.
- Адам анатомиясы, 3- том. Жүрек тамыр жүйесі жүрек, қан тамырлар, лимфа тамырлар): атлас . А.Б. Аубакіров Астана: Болиант, 2010.
- Аубакиров А. Б. Адам анатомиясы: атлас. - Астана: "Сарыарка", 2008.

Электрондық басылымдар:

- Адам анатомиясы. 3 т. 2-ші т. Спланхнология және жүрек-тамыр жүйесі [Электронный ресурс]: оқулық / И. В. Гайворонский [т/б.]; - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 488 б. с.
- Адам анатомиясы. 3 томдық. 1- ші т. Тірек-қымыл аппараты [Электронный ресурс] : оқулық / И. В. Гайворонский [т/б.]; - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 416 б. с.
- Рақышев, А. Р. Адам денесі. 3 томдық. 1 т. [Электронный ресурс]: оқулық / А. Р. Рақышев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 456 бет. эл. опт. диск

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы	28 беттің 21 беті

4. Рақышев, А. Р. Адам денесі. 3 томдық. 3 т. [Электронный ресурс]: оқулық / А. Р. Рақышев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 376 бет. эл. опт. (CD-ROM).
5. Рақышев А. Р. Адам денесі. 3 томдық. 2 т. [Электронный ресурс]: оқулық / А. Р. Рақышев.-М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 472 бет. эл. опт. диск (CD-ROM).
6. Билич, Г . Л . Анатомия человека. Атлас. В 3 т. Т.1. Опорно-двигательный аппарат. Остеология. Синдесмология. Миология [Электронный ресурс] : учебник / Г . Л . Билич, В. А. Крыжановский. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013.
7. Билич, Г . Л . Анатомия человека. Атлас. В. 3 т. Т. 3 [Электронный ресурс] : учебник / Г . Л . Билич, В. А. Крыжановский. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 792 с. эл. опт. диск (CD-ROM) : ил. - (Электронный учебник).
8. Билич, Г . Л . Анатомия человека. Атлас. В. 3 т. Т. 2 [Электронный ресурс] : учебник / Г . Л . Билич, В. А. Крыжановский. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - эл. опт. диск (CD-ROM) : ил. - (Электронный учебник).
9. Несеп-жыныс ағзаларының анатомиясы. Ахмад Н.С., 2019 /ЦБ Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/2357>
10. Адам анатомиясы. Досаев Т.М. , 2019./ ЦБ Aknurpress / <https://aknurpress.kz/reader/web/1054>
11. Анатомия. Омаш Қ.,2013/ЦБ Aknurpress <https://aknurpress.kz/reader/web/1088>
12. Гаврилов Л.Ф., Татаринов В.Г Анатомия: Учебник, - 2-е изд., перераб. и доп. – Алматы: Эверо, 2020. – 424 с https://www.elib.kz/ru/search/read_book/2795
13. Сапаров, К.А. и т. д. Тестовые задания для проверки уровня знаний по анатомии человека. / К.А. Сапаров, К.М. Саугабаева, Б.А. Абдуллаева. – Алматы: Казахский университет, 2005. – 72 с. <http://rmebrk.kz/book/1160072>

Физиология пәні бойынша:

Қазақ тілінде

Негізгі:

1. Адам физиологиясы. 1 том : оқулық / ред. Г. И. Косицкий. - ; Қазақ тіліне аударған Ф. А. Миндубаева. - Алматы : Эверо, 2015. - 294 бет
2. Адам физиологиясы. 2 том : оқулық / ред. Г. И. Косицкий. - ; Қазақ тіліне аударған Ф. А. Миндубаева. - Алматы : Эверо, 2015. - 320 бет
3. Адам физиологиясы. 3 том : оқулық / ред. Г. И. Косицкий. - ; Қазақ тіліне аударған Ф. А. Миндубаева. - Алматы : Эверо, 2015. - 320 бет
4. Бабский, Е. Б. Адам физиологиясы. 1 том : оқулық /. - 3-бас. - Алматы : Эверо, 2015. - 234 бет
5. Бабский, Е. Б. Адам физиологиясы. 2 том : оқулық. - 3-бас. - Алматы : Эверо, 2015. - 238 бет
6. Бабский, Е. Б. Адам физиологиясы. 3 том : оқулық. - 3-бас. - Алматы : Эверо, 2015. - 218 бет
7. Сайдахметова, А. С. Физиологиядан тәжірибелік сабактарға нұсқаулар: оқу күралы. - Караганды : АҚНҮР, 2016. - 260 бет. с.
8. Қалыпты физиология: оқулық / қаз. тіліне ауд. және жауапты ред. Ф. А. Миндубаева. - ; М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 864 бет. + эл. опт. диск

Қосымша:

1. Қасымбеков, В. Қ. Қалыпты физиология бойынша ахуалдық есептер жиынтығы: оқу-әдістемелік құрал / В. Қ. Қасымбеков, Р. Е. Нұргалиева, А. Т. Қалдыбаева. - Алматы : Эверо, 2016. - 152 бет. с.

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМІСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 22 беті

2. Қасымбеков, В. Қ. Физиологиялық зерттеу әдістері: оку- әдістемелік құрал / В. Қ. Қасымбеков, Ф. К. Балмағанбетова, А. Т. Қалдыбаева. - Алматы : Эверо, 2016. - 176 бет. с.
3. Рахыжанова, С. О. Физиология анатомия негіздерімен: оқу құралы / С. О. Рахыжанова, А. С. Сайдахметова, Г. М. Токешева ; ҚР денсаулық сактау министрлігі; СММУ. - ; СММУ оку- әдістемелік кеңесі шешімімен бекіт. және бас. ұсынылған. - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014. - 200 бет.
4. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Орысша-қазақша медициналық (физиологиялық) сөздік = Русско-казахский медицинский (физиологический) словарь : словарь. - Алматы :Эверо, 2014. - 903 с.

Орыс тілінде

Негізгі:

1. Косицкий, Г. И. Физиология человека. Т.1 : учебник / Г. И. Косицкий. - 3-е изд. перераб. и доп. - Алматы : New book, 2021. - 268 с
2. Косицкий, Г. И. Физиология человека. Т.2 : учебник / Г. И. Косицкий. - 3-е изд. перераб. и доп. - Алматы : New book, 2021. - 284 с
3. Косицкий, Г. И. Физиология человека. Т.3 : учебник / Г. И. Косицкий. - 3-е изд. перераб. и доп. - Алматы : New book, 2021. - 252 с
4. Ахметова , Н. Ш. Анатомия, физиология, патология органов слуха, речи, зрения : учебное пособие. - 3-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 192 с.
5. Нормальная физиология : учебник / Под ред.академика РАМН Б.И. Ткаченко. - 3-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 688 с
6. Эсенбекова, З. Э. Курс лекций по нормальной физиологии : учебное пособие / З. Э. Эсенбекова, Т. Н. Наумова, А. С. Алипбекова . - 3-е изд. доп. и перераб. - Бишкек : [б. и.], 2019. - 365 с.
7. Нормальная физиология : учебник / Под ред. Л. З. Теля, Н. А. Агаджаняна ; М-во образ. и науки РФ. Рек. ГБОУ ВПО "Первый МГМУ им. И. М. Сеченова". - М. : "Литтерра", 2015.
8. Физиология человека : учебник / под ред. Е.Б.Бабского. - Алматы : Эверо, 2014. - 743 с

Қосымша:

1. Ситуационные задачи по курсу нормальной физиологии: учебно-метод. пособие /В. Қ. Қасымбеков [и др.]. - Алматы :Эверо, 2016. - 144 с.

Электронды басылымдар:

1. Нормальная физиология [Электронный ресурс] : учебник / под ред. Б. И. Ткаченко. - 3-е изд., испр. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - эл. опт.диск
2. Адам физиологиясы. Динамикалық сызбалар:оқулық / К. В. Судаков [ж.б.] ; қазактіл. ауд. М. Қ. Қанқожа. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - 4646. с.
3. Қалыпты физиология [Электронный ресурс] : оқулық / қаз.тіл. ауд. Ф. А. Миндубаева ; ред. К. В. Судаков. М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 864 бет.эл.
4. Адам физиологиясы. 1-кітап.Торманов Н., Төлеуханов С. , 2015
<https://aknurpress.kz/reader/web/1771>
5. Шандаулов А.Х.Жалпы физиология негіздері: оқулық / А.Х. Шандаулов.– Алматы:Эверо, 2020.– 232 б https://www.elib.kz/ru/search/read_book/6998/

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМІСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оқу бағдарламасы		28 беттің 23 беті

6. Қалыпты физиология бойынша ахуалдық есептер жиынтығы/Оқу-әдістемелік құралы / В.Қ. Қасымбеков, Р.Е., Нұргалиева, А.Т. Қалдыбаева. – Алматы: Эверо, 2020. –152 б.
https://elib.kz/tu/search/read_book/2776/
  7. Основы общей физиологии: учебник / А.Х. Шандаулов. – Алматы: Эверо, 2020. – 240 б.:
https://elib.kz/tu/search/read_book/91/
  8. Патологиялық физиология: 2 том. Окулық/қазақ тіліне аударған, жауапты редактор Ж.Б. Ахметов. , – Алматы: Эверо, 2020 - 200 б. https://elib.kz/tu/search/read_book/91/
  9. Георгиева С.А.Физиология человека: С.А. Георгиева, Н.В. Белинина, Л.И. Прокофьев, Г.В. Коршунов, В.Ф. Киричук, В.М. Головченко, Л.К. Токаева. –Алматы: Эверо, 2020. ил., 480 с.
https://www.elib.kz/tu/search/read_book/2796/
  10. Миндубаева Ф.А., Абушахманова А.Х.,Шандаулов А.Х. Физиология пәнінен практикалық сабактарға арналған нұсқау/Оқу – әдістемелік құрал.-Алматы,Эверо,2020.-175
https://www.elib.kz/tu/search/read_book/605/
- Касымбеков В.К. и др. Ситуационные задачи по курсу нормальной физиологии. Учебно-методическое пособие /В.К.Касымбеков, Р.Е.Нургалиева, А.Т.Калдыбаева и др.– Алматы: Эверо, - 2020. – 144 с. https://www.elib.kz/tu/search/read_book/2774/
- Қазақ тілінде:**

Патология пәні бойынша:

Негізгі әдебиеттер

1. Патофизиология. Екітомдық. 2 т. :окулық / қазақтіл. ауд. С. Б. Жәутікова ; ред. В. В. Новицкий. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 464 б. +эл. опт.диск (CD-ROM).
2. Патофизиология. 2 томдық. 1 т.: окулық / қазақтіл. ауд. Б. А. Жетпісбаев ; ред. В. В. Новицкий. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017. - 640 бет.с.
3. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Клиникалық патофизиология. I - том: окулық Патофизиология-II және оның клиникалық медицинадағы мәселелеріне нұсқама. - 2-ші бас. - Алматы :Эверо, 2016. - 180б. с.
4. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Клиникалық патофизиология. 2 -т. Патофизиология - 2 және оның клиникалық медицинадағы маңызды мәселелеріне нұсқама: окулық. - 2-ші бас. - Алматы :Эверо, 2016. - 252 бет с.
5. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Клиникалық патофизиология. 3 т. Патофизиология - II және оның клиникалық медицинадағы маңызды мәселелеріне нұсқама: окулық. - 2-ші бас. - Алматы :Эверо, 2016. - 248 бет.с.
6. Адо Патофизиология:Оқулық. 1 том.-Эверо,2015
7. Адо Патофизиология:Оқулық. 2 том.-Эверо,2015

Орыс тілінде:

Патология пәні бойынша:

1. Адо Патофизиология Учебник 1 том.-Эверо,2015
2. Адо Патофизиология:Учебник .2 том.-Эверо,2015
3. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Патофизиология. 1 том :окулық / Ә. Нұрмұхамбетұлы. - өнд., толықт. 3-бас. - Алматы :Эверо, 2015. - 182 бет

ОНТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 24 беті

4. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Патофизиология. 2 том: оқулық / Ә. Нұрмұхамбетұлы. - өнд., толықт. 4-бас. - Алматы :Эверо, 2015. - 214 бет
5. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Патофизиология. 3 том: оқулық / Ә Нұрмұхамбетұлы. - өнд., толықт. 4- бас. - Алматы :Эверо, 2015. - 216 бет
6. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Патофизиология. 4 том: оқулық / Ә. Нұрмұхамбетұлы. - өнд., толықт. 4-бас. - Алматы :Эверо, 2015. - 154 бет
7. Патологическая физиология. Т. 1 [Текст] : учеб. для мед. вузов / ред. А. Д. Адо [и др.]. - Алматы : Эверо, 2014. - 244 с.
8. Патологическая физиология. Т. 2 [Текст] : учебник для мед. вузов / А. Д. Адо [и др.]. - Алматы : Эверо, 2015. - 216 с.
9. Ефремов, А. В. Патофизиология. Основные понятия [Текст] : учебное пособие / А. В. Ефремов, Е. Н. Самсонова, Ю. В. Начаров . - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 256 с.
10. Фролов, В. А. Общая патологическая физиология : учебник / Рек. учебно-метод. объед. по мед. и фарм. образ. вузов России. - М. : Издательский дом "Высшее образование и Науки", 2013. - 568 с. : ил.
11. Патологическая физиология (Общая и Частная) : учебник / В.А. Фролов [и др.]. - 4-е изд., пер.и доп. - М. : Издательский дом "Высшее образование и наука", 2019. - 730 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Патологиялық физиология. Тәжірибеліксаңақтарғанұсқау:оқу құралы = Патофизиология. Руководство к практическим занятиям : учеб.пособие / В. В. Новицкий [ж. б.]; ред. басқ. В. В. Новицкий, О. И. Уразова ; қаз. тіліне ауд. С. Б. Жәутікова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 768 бет.с.
2. Уразалина, Н. М. Тест тапсырмалары. I-бөлім. Жалпы нозология, этиология және патогенез, түқым қуалаушылық реактивтік патологиясы және аллергия - Алматы :Эверо, 2014. - 202 бет
3. Уразалина, Н. М. Тест тапсырмалары. II-бөлім. Біртекесдерттікүрдістер: - Алматы :Эверо, 2014. - 184 бет.
4. Патофизиология. Задачи и тестовые задания: учеб.-методическое пособие / под ред. П. Ф. Литвицкого ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО "ММА им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 384 с. : ил
5. Жәутікова, С. Б. Мамандандырылғанпатологиялық физиология курсы : оқу-әдістемелік құралы. - Қарағанды : ЖК "АқНұр", 2013
6. Жәутікова, С. Б. Патологиялық физиология пәні бойынша ситуациялық есептер жинағы: оқу-әдістемелікқұрал . - Қарағанды : ЖК "АқНұр 2013

Электронды басылымдар

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ» АҚ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Анатомия,физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы		28 беттің 25 беті

1. Патология. Екітомдық, 1 т [Электронный ресурс] : оқулық / қаз.тіл. ауд. С. А. Апбасова ; ред. М. А. Пальцев. - Электрон.текстовые дан. (1,42Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 536 бет.эл
2. Патология: оқулық: 2 т.[Электронный ресурс] /М.А.Пальцев,В.С.Пауков редакциясынан басқарғандар:М.:ГЭОТАР.- Медиа.2015
3. Патологиялық физиология. Тәжірибеліксабактарғанұсқау [Электронный ресурс] :оқуқұралы = Патофизиология. Руководство к практическим занятиям : учебное пособие / қаз.тіліне ауд. С. Б. Жәутікова ; ред. В. В. Новицкий. - Электрон.текстовые дан. (63,4Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 768 бет.эл. опт. диск
4. Патологиялық физиология.Досжанова М.П. , 2015 Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
5. Патологиялық анатомия/Ахметов Ж.Б. , 2020 Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
6. Новицкий, В. В.Патофизиология [Текст] : учеб. пособие / под ред.: В. В. Новицкий, Е. Д.
7. Патологиялық физиология: 1 том. Оқулық/қазақ тіліне аударған,
8. жауапты редактор Ж.Б.Ахметов., – Алматы: Эверо, 2020 - 240 с.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/88/
9. Патологиялық физиология: 2 том. Оқулық/қазақ тіліне аударған,
10. жауапты редактор Ж.Б. Ахметов. , – Алматы: Эверо, 2020 - 200 б.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/91/
11. Патологиялық физиология: 3 том. Оқулық/қазақ тіліне аударған,
12. жауапты редактор Ж.Б. Ахметов., – Алматы: Эверо, 2020 - 344 б.
https://www.elib.kz/ru/search/read_book/94/
13. Патологическая физиология:Учебник для медицинских вузов.1 том. Алматы:Эверо, 2020 - 248 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/96/
14. Патологическая физиология:Учебник для медицинских вузов.2 том. Алматы:Эверо, 2020 - 216 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/98/
15. Патологическая физиология:Учебник для медицинских вузов.3 том. Алматы:Эверо, 2020 - 364 с. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/100/

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 — 1979 — SKMA	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы			№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы			28 беттің 26 беті

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 — 1979 — SKMA	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы			№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы			28 беттің 27 беті

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMİASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 — 1979 — SKMA	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы			№81-11-2024
«Анатомия, физиология және патология» пәні бойынша модульдік оку бағдарламасы			28 беттің 28 беті